

ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLÓDÁSOK XXI.

POKOLVÍZIÓ: SZELLEM, PÉNZ, POLITIKA

A HATALOM ROMLÁSA – NAGY JENCIKLOPÉDIA

Áruló írástudók, pénzemberek, politikusok - 5.

A legszebb hivatás

avagy a leghitványabb mesterség!?

Mécs László:

Vád- és védőbeszéd

Én, Mécs, Isten szavának trombitája
s mint költő, élő lelkiismeret:
szétkürtölöm most minden égi tájra,
hogyan vannak züllött ifjú emberek,
kikből nem lesz se szent, se honfi hős!
S e fiúkért valaki felelős!

A kis királyfit rajongástul égve
nagy mesterek védték a bűn elől,
grófok, bárók s a pápa őszentsége
is érdeklődött hogyléte felől
– s ezekre nem vigyázott lelki csősz!
E fiúkért valaki felelős!

E fiúknak nem volt gyerekszobájuk,
hol mese-forrást rejtnek a zsaluk,
lakásuk volt egy rossz szagú muszáj-lyuk,
hol több család csókolt, pörölt, aludt!
Vagy ólban nőttek s rájuk tört az ősz.
E fiúkért valaki felelős!

Vagy műhelyekben, forgáccsal, csirizzel
kavart habarcs volt álom-malterük.
Az ételükben ember-jóság-ízzel
nem találkoztak, bár az ég derűt
szült, mert Istennel viselős!
E fiúkért valaki felelős!

Pofozta őket mester, gazda, béres
s rugdalta a kikent, kifent segéd:
sokszor volt lelkük s hátuk alja véres,
bőrük tetveknek vacsora s ebéd.
A csontjuk vitriolos s nem velős.
E fiúkért valaki felelős!

Csak ezt hallották mindég: „te gazember”,
s ha többen voltak, akkor: „csőcselék”,
irigy ebek a dús koncokkal szemben
s a háborúban ágyútöltelék!
Üvölni kell, bár közhely, ismerős:
e fiúkért valaki felelős!

Nem tudnak semmit ők a Bibliáról

s hogy van Madách, Faust, lélek-asztagok!
S csak annyit tudnak az Isten fiáról,
hogy elítélt minden gaz gazdagot!
Kinél szurony s arany van: az erős!
E fiúkért valaki felelős!

Rothasztó testi-lelki rossz koszbokból
nem hámozta ki senki kincsüket
s zenghet a jóság száz angyal-torokból,
fülük az ég szavára már süket.
Szívük gennyes, szemük nézése bűsz.
E fiúkért valaki felelős!

Ezeknek az lesz majd a messiásuk,
ki forradalmat, pénzt és nőt ígér,
a Múlt hulláján tánc lesz, kurjongatásuk
világ-lángok között a Holdig ér.
Jön a Halál, a mindent elnyelős:
ítélet lesz s valaki felelős!

Forrás: Legyen világosság, 1933

*

Örökfogadalmas

Örök engedelmességi fogadalmat tett

minden felettes emberi Parancsnak,

éppen csak a nemzetét nem szolgálja –

neki nem a nép üdve a legfőbb törvény....

*

Fűzfapoézisem

- mint minden dilettánsé -

bőven hajt, bőven terem

bugyuta dalszöveget, csacska reklámverset,

kampányrigmusokat, hitbuzgalmi fohászokat...

*

Bolha és elefánt

Tizedrangú események

mára már egyedül maradt tanújaként

próbálok az utólag nagyra felfújott időre

több kötetre felhívítva visszaemlékezni...

*

Szemetelő

Egyik ötletét sem valósítja meg,

mindenbe csak éppen belekap,

nem inspiráló torzókat, töredékeket,

félkész műveket, vázlatot hagy maga után...

*

Kibúvósdi

Soha nem mondod

végérvényesnek a műved -

így kedvedre kimagyarázhatod,

ha valami nagy hibája maradt

*

Pygmalion

Annyira megtetszik saját alkotása,

hogy a talptól fülig szerelmes lesz bele

*

Beszűkítő

Hamis alternatívák csapdájába

csalogatom a gyanútlan szellemi kiskorút:

mintha például a szabadság és hűség

de facto vagy de jure kizárná egymást!

*

Bűnsegéd

Szakértelmemmel és kapcsolataimmal

segédkezet nyújtok

pótolhatatlan műkincsek

rablásához, kilopásához, értékesítéséhez...

*

Hitető

Szerencsejátékot propagál

az életrontó nyomorból kiemelkedni akarónak -

mert ott ugyan – általa mismásoltan - kicsik,

de legalább matematikailag egyenlők az esélyek

*

Öneláruló

Nomád értelmiségi voltál,

vagy szerettél volna lenni, egy csóró –

rózsadombi villád előtt most szolgálati kocsid,

azzal jársz nép közé?

*

Formál-logikus

Statikus világgépű

A mérhetőség az isten

Ami nem mérhető, az nincs

A tudományok matematizálását fetisizáló

*

Uniformizáló

Az élet sokszínűségét fakó teóriákba gyömöszölő

Majd hatalomra törve és oda jutva tesz is érte,

hogy a világ egyre inkább falanszterekből álljon

*

Képfaragó

A láthatatlan Istenről

faragott képeket csinál, szobrot farigcsál,

ereklyét, bővli kegytárgyat gyárt,

és mellé még olcsón gyorsmegváltást kínál

*

Önkény

A szelektáló régész

ami nem az ő elméletét igazolja,

azokat a leleteket helyben megsemmisíti...

*

Heteronóm mű

Műveid annyira nem beszélnek magukért,

hogyan kell folyamatosan megmagyarázni,

és mindenfélét „szabadon” belemagyarázni...

*

Önbíráló

Csalódva a korrupt

vagy a kényszerpályán megkeseredett

kritikusokban, bírálóiban, recenzensekben

magad méltatod, rangsorolod, zsűrized műved!

*

Részelvű

Az empirikus és a pozitivista

A megismerésnek csak egyik útját ismeri el

Az intuíció, az ihlet, a fantázia, a misztikum irracionális

*

Végcél tudatos

Egy dolgot figyelsz rendületlenül:

itt és most mire – nem – kapható tudományos minősítés

*

A történész,

Mint a Politika naprakész szolgálóleánya

Különösen, ha az ún. közelmúltról van szó

De Magyarországon az őstörténet is érzékeny terület

*

MTA

Magyartalanító akadémia

Magyar tudománytalan akadémia

*

Életpótlékok-folyósító

A dinamikusan növekvő igényekre,

s főleg a fizetőképes keresletre tekintettel

három műszakban, üzemed bővítve stb. stb.

*

Korrupt orvos

Szakmai áldandókra hivatkozva

előre kikövetelt „hálapénz” szerint

manipulálva rangsorolom

az életmentő, életminőség-javító műtétre,

vagy a donorra, a vesére váró betegeket...

*

Bűnszentesítő

A kapitalizmus szelleméhez

igazítom át a protestáns etikát,

hogy a legocsmányabb bűnöket is

a Bibliával takargathassam

*

Megpecsételő

Legnagyobb és jó karban tartott

kollekcióm a szegyenbélyegzőkből van –

a politikai ellenfeleimet, a nem brancsbelieket

fáradhatatlanul stigmatizálom...

*

Szervilis samesz

Egzisztenciális félelemből,

karriervágyból, beszariságból

nem korrigálsz a főorvost,

ha ő éppen szarvashibát vét is?

*

Feketéző

Mint elvetélt bohócdoktor

vagy önjelölt tanatológus

a nekrofiliámat

morbid humorizálgatásban élem ki...

*

Frankenstein

Katonás vezényszavakkal,

a genetikai boszorkánykonyhában

faragok, kovácsolok, gyártok

„új embert”, szupermanust stb.

*

Kollektív amnézia

előidézésével és fenntartásával

a múlt egy – sokaknak ma oly kínos - részét

végképp kitörlöm, letörlöm, eltörlöm...

*

„Nekrológus”

Ő csak jót akar neked –

nehogy elbízd magad:

először csak gyászbeszédben dicséri munkásságod

*

Vendéglátó

Vendégfogadás, kocsmásos vagyok,

aki leitatja, kihallgatja, provokálja,

majd végül feljelenti kedves vendégét...

*

Tippadó

Holtbiztos tippeket adok

- szinte önköltségi áron -

az élet lóversenyén

már teljesen legatyásodottaknak...

*

Hullagyalázó

Amíg te börtönben

vagy kényszermunkatáborban voltál,

addig folyamatosan és keményen bíráltalak

és beültem a helyedre és a villádba...

*

Erőszakmentes

Csak másokat biztatgattam

a katonai szolgálat megtagadására,

hogy azután ezt én kutathassam,

vagy erre pszeudo mozgalmat alapítsak stb.

*

Rossz élő költők társaságába keveredve

lecsúsztam, elvetéltem, elzüllöttem –

tehetségem áldásból átok lett

úgy magamnak, mint környezetemnek...

*

Elszóló

Csak olykor

álmban és részegen

merem mondani az igazat, a teljeset,

de éberem vagy kijózanodva

visszavonom, el- és letagadom stb.

*

A hajó kapitánya

a zsebére ütve dönt,

ki kerüljön be a mentőcsónakba,

persze csak ő utána,

mert ő már a késő vészjelzés előtt elpucolt!

*

Indiszonált

Gyengén muzsikált

az ördög ügyvédje szerepében:

az ő lelkén szárad,

hogy ezért sok méltatlant avatnak boldoggá...

*

Kútmérgezõ

Nem stikában, de még tüntetve is,

a trambulinról vazel a közös medencébe

*

Kétlekűsítő

A gyermek(ed)nek minimum kétféle,

sokszor egymásnak ellentmondó nevelést adsz/adatsz...

*

Csakis belső használatra,

esetleg rétegműsorban mondasz,

akkor is csak tolvajnyelven, szakzsargonban,

és akkor is csak fél- vagy részigazságokat...

*

Kedvére szelektáló

Magad is haszonélvezője vagy

a kábítószer- vagy embercsempészetnek.

Egy-egy kisebb esetre látványosan lecsapsz,

feldobod, hogy lássák éberséged, ügyességed...

*

A bíró hamis mérlege

Piti csirkefogóra, tyúktolvajra

példát statuáló súlyos ítéletet szabsz -

a nagy cápákat meg hagyod szabadon ragadozni...

*

Észember

Magánéletemet hivatásom alá rendelve

Jól megfontoltan érdekházasságot kötök:

a fő, hogy a nagy Ő tudjon és tanítson engem angolul stb.

*

Menekülőművész

Önkéntesen vállalok

„cölibátust” vagy gyerektelenséget,

a tudomány-művészet stb. oltárán áldozva –

s mire kiderül, hogy ez csak megfutamodás volt...

*

Álprofi

Nemhogy átmenteném, de módszeresen kiirtom

a profi fociból a grundfoci jó szellemiségét, ethoszát

(a bajnokság, a győzelem, a rivalizálás stb. mindenek felett,

aki rögtön nem elég ügyes, azt gyorsan eltanácsolom, kinézem)

*

Álpatrióta

Hazafinak és sportembernek adom elő magam,

amíg megfizetnek, kitüntetnek és kiemelnek érte,

de az emberektől már addig is testőrök zárnak el...

*

Provokátor

Virtuális-valóságos menlevelem,

előjogaim-privilegiumaim tudatában

nagyfaszosan vagánykodok, hogy másokat beugrasszak

*

Szelektív kiállítás

Csak a közismert személyiségekkel vagyok

olykor-olykor kockázatmentesen szolidáris,

a nálam ismeretlenebb üldözött kollegákkal

miért is lennék, mi jó származik nekem ebből?

*

Álszabad

A nem kényes témákban

szinte tobzódok a „szólásszabadságban”

ügyesen-trükkösen azt a látszatot keltve:

én itt most bármi másról is így beszélnék...

*

Salto mortale védőhálósval

Mikor a lábam lógatom, mikor a tengert úszom át:

ez utóbbit nem a nyílt vízen, de egy luxushajó medencéjében...

*

Nyafogó

Nem látjátok, hogy szenvedek:

önmagam a végsőkig súlytalanítva

elviselhetetlenül könnyűvé teszem

szellemi létezésem...

*

Hibbant Néró

Akár Rómát is felgyújt(at)om, vagy embert is ölök-öletek,

ha mint művésznek új élmény kell főművem megírásához

*

Nem becsületes megtaláló:

eltulajdonítja mások értékeit,

majd vagy eltünteti, vagy részeket átvesz, az egészet átfesti...

*

Önajánló

Mindig csak magam

vagy a nálam gyengébbet ajánlom,

sosem a nálam nem rosszabbat, pláne nem a nálam jobbat...

*

Más farkával...

Meghirdetem nektek az elvi harcot,

majd egy luxuskocsin még időben elviharzok...

*

N-empatikus

Amíg én nem kerülök politikai fogolyként börtönbe,

nem tiltakozok, protestálok a börtönviszonyok miatt

*

Dezinformáló

Eltitkolja vagy meghamisítja,

önkényesen szelektálja a közérdekű adatokat –

félretájékoztatja-vezeti a közösséget, a népet, a nemzetet!

*

A szart aranynak mondó

Minden meg tudsz magyarázni –

még az elégtelen bizonyítványt is,

tudod, hogyan kell a szerecsent mosdatni...

*

Agresszív aktivista

Szinte bárkiről bebizonyítom:

„gyáván” nem vállalja-vállalta identitását,

mert igazából, „a lelke mélyén”homoszexuális, leszbikus...

*

Pont fordítva

Pont azokat a gátlásokat oldom,

amik az emberállatot kultúrlénnyé teszik –

az elsőgenerációs értelmiségi ifjakban

fixálom a görcsöket, erősítem a gátlásokat...

*

Lebeszélő

Misztifikálom a művészalkatot,

hogy elvegyem a próbálkozó kedved,

túlhangsúlyozom a tehetség szerepét

a kutató-feltaláló vagy más alkotó pályán...

*

Becsalogató

Nekem mindennél fontosabb,

hogy tanítványaim, iskolámnak diákjai legyenek,

ezért még a tényleg antitalentumokat is hitegetem,

és kilátásaik rózsás megszépítésével kábítom, csábítom

*

Utópista zsarnok

Ha lehet: kancsukával, az erő pozíciójából,

ha nem: butítással, bolondítással, rémisztgetéssel

erőltetett menetben hajtom az elbirkásított nyáját

rögeszményeim, rémálmaim megvalósítása felé...

*

Töredékező

Összerakhatatlan-összeegyeztethetetlen

minél kisebb fragmentumokra töröm szét

az egy és oszthatatlan embert és egy világát,

hiszen „Minden egész eltörött”, ugye?

*

Felfuvalkodó

Tudósi vagy gyógyítói-terapeuta minőségemben

a mindent látó isteni szemnek képzelem magam,

s e szereptévesztésemnek a „paciens” issza meg a levét...

*

Virtigli naturalista

Obszcén tekintete bárkit-bármit levetkőztet

a csúnya meztelen naturális „tényigazságokra” –

képes vagyok úgy leírni magát a csókot,

hogyan egy életre megundorodjál megízlelésétől...

*

Oroszlánbarlang

A hazai pálya előnyeivel

és biztos hatalmi pozícióból

kezdemenyeznek és folytatok

kötetlen és laza „beszélgetést”, eszmecserét...

*

Sikerorientált

Sors nyiss nekem tért:

ha már nem használhatok,

legalább nagyot ártsak az emberiségnek –

így is fennmaradt hírhedté váló nevem, ugye?

*

Here

Azon a címen,

hogy az elitnek életformákkal kell kísérleteznie,

élem a bohém, hedonista aranyifjúság

tüntetően életellenes „életét”

*

Tetszelgő

Inkább szerepjátékként

mint komoly őszinteséggel,

a megtéréshez vivő termékeny megbánásként

kéjelegve pocskondiázom, mocskolom magam szügyig

*

Az én szerénységemre és szerénykedésemre

tényleg illik Goethe mondása: „Csak a mihaszna szerény!”

*

Önjutalmazó

Testem-lelkem messzire bűzlik

az önfeldicsérés pacsuli szagától...

*

Bármí Áron

hajhászod, illetve gyártod

az egyre óriásibb világszenzációkat,

a mecénások, helyesebben: a szponzorok

kegyeinek gyors – bár rövid – megnyeréséért...

*

Katalizáló

A keserű pirulát

geil sziruppal öntve le nyomom le a torkodon -

lenyeltetem az infantilizált köznéppel a varangyos békákat...

*

Összejátészó

Az a védőügyvéd vagyok,

aki összejátszik az ügyésszel,

titkot árul a rendőrségnek,

s az ítélet súlyosbításáért fellebbez

*

Ön-műveletlen

továbbképzésre, tájékozódásra szánt időben

csak szappanoperák gyorsétkezése közben

leginkább a disznóólban sűrög-forog...

*

Hazugságról hazug

Elfogadottá teszed a hazugságot,

ami rákosan burjánzik tovább...

Elhiteted: aki „egy kicsit” nem hazudik,

az hamarosan akár még éhen is halhat...

*

Lehúzó

Saját lelki betegsége miatt

a legsötétebb víziókkal rémisztget -

ha vonzó-taszító példáját követnék,

akkor az emberiség az öngyilkosok klubja lenne

*

Újanalfabéta

Csak a WC-ben olvasok:

malac falfirkát és tegnapi újságokat,

már naplót vagy rendes levelet sem írok,

maximum szellemeskedve esemeseket...

*

Ötletember

Mintha fizetett gegman lenne,

remek sértést, gonosz viccet agyal ki

és nem szabadalmaztatja, de azonnal közkinccsé is teszi

*

Több bőrt...

Ha egy műve befut,

Itt és most sikeres, sláger is lesz,

Akkor nem tud ellenállni a nyomásnak,

S ontja magából az utánérzéseket, az utánnyomást....

*

Kétes könyvelő

Nagybani adócsalóknak ad

félíg-meddig titokban „jótanácsokat”,

Segít megtalálni a kiskapukat,

hogyan kibújjon a közteherviselésből

*

Alföldi Géza

(1908 - 1991)

János bátyámtól...

János bátyámtól - feldereng a múltam -
Nagyon sok szépet s igazat tanultam.
Bölcsessége, mit hajlott háta hordott,
Oktatni, ha kértem, sohasem szabódott.

Ültem a térdén, istállónkkal szembe,
S mesefonalát meg-megeresztette.
Hogyha megkértem, mesélt a hangyáról,
A hollóról, aki feketében gyászol.

Elmesélte az árva tücsök búját. -
Kiöntötte rá kemény, hűvös gúnyát. -
Állatoké volt szíve, teste, lelke.
Talán a bogarat legjobban szerette.

Csupa egy melegség karcolós hangja,
Ha térdére mászott egy bohó hangya.
Letette szépen, hogy: Eredj békével! -
Arrébb is pöckölte a botja végével.

Csak a poloskáról szólt gyűlölettel:
Lusta és gyáva, piszkos, bűdös... nem kell!
Irtsad a kölykét is, ahol csak látod,
A poloska lesz még egyszer a halálod!

De hogyha nem bántott? - Kérdés a számon -
Ha téged nem is, másokat se bántson!
Ha még nem is mart meg, majd megmar máskor -
S kemény vad akarat sugárzott markából.

Hihetsz kígyónak és hihetsz rókának,
Becsapni - néha! - az is megpróbálgat,
Figyeld meg, szembeszáll, megmar, ha merhet,

Hej, de a poloska álmaidban lep meg!

Arcodon alszik, melleden melegszik,
Párnád csipkéi közé telepszik,
Sötétben hősködik, a fényben gyáva,
Az alattomoság a fő érdem nála.

Kínoz, gyötör, s ha elkapod, a szentjít,
Hát nem ő, aki sosem csinált semmit!?
Olyan szép ártatlan szemekkel néz rád,
Hogy mért a haragod és hogy lehet vérvád!?

Mikor olyan jó s úgy kell a házádban,
Olyan szorgalmas és olyan ártatlan!
Anyja keservit! Piszkos, aljas népség,
Mert kiszívja az a piros ajkak mézét!

Mindegy az néki, csecsemő vagy anyja,
... Legyen rá gondod, ne maradjon magja!
Mert, ha csak egy jut házádba belőle,
Máris elköltözhetsz fáradtan előle!

Ma még csak egyedül, holnapra száz van!
Pusztítottam is, ahol csak találtam!
Úgy felmagasult János, mint a vén fa:
Még hogy az Isten... a sátán ivadéka!

Emlékezz majd rá, mit meséltem néked,
Ha egyszer beléd mar, akkor megérted.
... János bátyámtól, - feldereng a múltam -
Hej, de sok szépet és: igazat tanultam!

Bogen-Ittlíng, 1949. VIII. 4.